

VILÁG OSSÁG

Pontkönyvet
 kaphatnak
 a háztartási
 alkalmazottak

KOLOZSVAR,
 1948. január 7., szerda

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM
 5. szám

Kolozs megye magyarsága óriási lelkesedéssel ünnepelte a Román Népköztársaságot

„A román dolgozó tömegekkel együtt erősítjük és megvédjük minden belső és külső ellenség ellen a Román Népköztársaságot“

— mondotta Bányai László országos alelnök

Felsorakozunk népi tömegeinkkel a munkásosztály mellé!

KOLOZSVAR. — Kolozs megye és Kolozsvár magyarsága vasárnap zsúfolásig megtöltötte az Állami Magyar Színház és Opera nézőterét, ahol délelőtt 11 órakor kezdődött meg a Magyar Népi Szövetségnek a Román Népi Köztársaság kikiáltásának megünneplésére összehívott megyei naggyűlése. Az ülőhelyeket már korán reggel elfoglalták az érdeklődők, míg akik nem fértek be, azok a színház előcsarnokában és az előtte lévő térségen hangszórókon át hallgatták meg az ünnepség lefolyását.

A naggyűlésen a közönség között ott láttuk az egyetemek kiküldöttjeit, az összes politikai pártok és szervezetek, a városi és megyei igazságügyi hatóságok, a tanterület és a hadseregek, valamint a Szakszervezeti Tanács képviselőit. A megjelentek sorában a MNSZ országos központjának tagjai között ott volt Kacsó Sándor országgyűlési képviselő, országos elnök is. A naggyűlés résztvevői tüntetve, lelkes hangulatban várták a gyűlés megkezdését, miközben a Derrata-zenekar indulókat játszott.

A színház előcsarnokát hatalmas falragaszok díszítették, amelyeket a Román Népköztársaság ültetett. A naggyűlés kezdetekor, amikor a függöny szélebbent, hatalmas tapsviharral ünnepelték a Magyar Népi Szövetség kolozs megyei naggyűlésének elnökségét és a két központi kiküldöttet: Bányai László országos alelnököt, valamint Kós Károly országgyűlési képviselőt.

A színpadot Szalán, Groza, Luca László és Kacsó Sándor arcképei, valamint a Népköztársaság öt éltető feliratai díszítették.

Megvalósult Bălcescu és Petőfi álma...

A naggyűlést Csürös István egyetemi adjunktus, a szervezet megyei elnöke nyitotta meg. Beszédében, a központi kiküldöttek üdvözlése után a következőket mondotta:

— Hazánk ma népköztársaság. Nem véletlen ez, hanem országunk demokratikus fejlődésének következménye, amely minket fokozottan munkára szólít. „Építeni, megvédeni demokráciánk új vívmányát, a Népköztársaságot“, ez legyen a mi jelszavunk.

A megyei elnök megnyitója után átadta a szót Kós Károly országgyűlési képviselőnek. Az ünnepély elcsúszása után Kós Károly így kezdte meg beszédét:

— Amióta száz évvel ezelőtt megálmodott Bălcescu és Petőfi, beteljesedett, mindkét szomszédos államban Romániában és Magyarországon!

Kós Károly a továbbiakban rámutatott a Román Népköztársaság kikiáltásának körülményeire és hangsúlyozta, hogy a vérszomjas született új román államforma a haladó népi demokrata harcosok, különösen a Román Kommunista Párt kitartó küzdelmének az eredménye. Történelmi visszapillantást vetett a rabszolgatársadalomnak, a polgári forradalmaknak és a munkásmegmozdulásoknak harcaira.

Ismertette: a munkásság volt az, amely a maga öntudatával hirdette a kizsákmányoló uralkodó réteget kiszolgáló rétegekkel szemben, hogy a népek sorsukat saját maguk kell, hogy intézzék. A nép érdeke távol áll a multban uralkodó osztályok önző érdekeivel, a harcot hirdető imperializmus és csatlósai ellen s a harcot az életpárt a munkásság.

Kós Károly országgyűlési képviselő beszéde további részében

vázolta a szovjet hadsereg felszabadítása utáni időszakban az itt élő magyarság helyzetét. Az itt élő magyarság sorsának intézését a MADOSZ demokratikus harcosaiból tömörült csoport vette kezébe. Ezek az új ország építői közé állva, szembezártak a reakció gánoszkodásával. Hangsúlyozta, hogy ennek a csoportnak a munkáját az idő igazolta és megindult

Bányai László beszéde

— A Román Népköztársaság megszületése az 1848-as szabadságharcok 100-ik évfordulójának hajnalán köszöntött reánk — kezdte beszédét az országos alelnök. — A történelmi horderejű esemény ezen az évfordulón, nekünk itt élő magyaroknak, akaratlanul is Petőfi Sándor szavait juttatja eszünkbe. Petőfi Sándor az európai trónok megrendülésekor, forró figyelemmel kísérte az eseményeket, amelyek egy új, jobb világot hivatottak teremteni.

S látnoki erővel zengi a második francia köztársaság kikiáltásakor:

„Respublica, szabadság gyermeke, szabadság anyja, világ jötevője...“

— Monarchia és respublica, királyság és köztársaság, kétségtelven ma már nem egyszerűsödnek ide a társadalmi fejlődés ellentétei. Ma már sokkal szövevényesebb erők vívják a haladás és a maradás harcát. Mégis, a ki-

Mit jelentett a királyság?

— Száz évvel ezelőtt, 1848-ban Budapesten éppúgy, mint Bukarestben — folytatta Bányai László — a Nemzeti Múzeum lépcsőjéről éppúgy, mint Iszláz mezején a magyar és román szabadságharcosok egyaránt azt hirdették, hogy „rabok tovább nem leszünk!“ A 100 évvel ezelőtt megindult nagyszerű folyamat azonban megszakadt. Mindkét nép fölött a közép-

a munka, a romániai magyarság egyetlen helyes útján.

— Ehhez a munkához mindannyiunknak csatlakozni kell! — fejezte be beszédét Kós Károly. — hogy magunk teremthessük meg saját hazánkban népünk boldogságát.

Hosszantartó tapsvihar közepette emelkedett ezután szóra Bányai László országos alelnök.

Bányai László beszéde

rályság intézménye volt az, amibe a politikai hatalomból kibukott kizsákmányoló rétegek, az imperialisták zavartkeltő ügynökei, a sovinizmus mentőváráknt kapaszkodtak. Ezen az intézményen keresztül követték el mindent, hogy megghiusítsák — erőszakkal a háború romjainak az eltakarítására, a béke megszüntetésére, a dolgozó tömegek és minden itt élő nép közös hazájának felépítésére.

— Láttuk, hogy mit jelentett a magyar nép számára a Habsburg dinasztíviával való százados küzködés. Hogy mit hozott ez a középkori kiváltságokat fenntartó, az együttélő népeket egymás ellen kijátszó és gyarmati sorba súlyosított hatalom. Hogy háború kalandokon keresztül a szakadék szélére juttatta a magyar népet, amelynek a sorsát urai végzetesen a Habsburg dinasztiahoz kötötték. (Ugy van! felkiáltások.)

kori hűbériség intézményével, a királysággal egységre lépő tőkés kizsákmányolás került uralkodásra. A Habsburg monarchia, a Vilmos császár német imperializmusára támaszkodott, a háromnegyed századdal ezelőtt Románia élére került uralkodóház pedig hol a német, hol a nyugati imperialista tőke kiszolgálója lett. Ezt a Hohenzollern-Sigmaringen di-

nasztiát, mint Luca László mondja: „azzal a céllal létesítették, hogy egyesítse az összes földesuri, bankári és tőkésréteget a földet kivetelő parasztság, valamint a fejlődésben lévő munkásosztály ellen“. Ez a dinasztia még most is 56 ezer hektár szántóval rendelkező földesur, a bankok és ipari vállalatok legnagyobb részvényese, havi 12 millió fizetéselvezető volt. Most pedig az újfajta demokrácia építése idején a kőre az intézmény kőre sorakoztak fel a társadalmi fejlődés és a béke külső

és belső ellenségei. (Eljen a Népi Köztársaság! kiáltja a tömeg.)

— Mert a mi köztársaságunk már nem polgári köztársaság, amely képes éppen úgy kiszolgáltatni a kizsákmányolók érdekeit, mint a monarchiát, s amely az elavult királyság helyett, a középkori keretek helyett liberális mázsal átfestett intézményekben, a washingtoni Fehér Háznál és másutt is átmenteni tudta a kizsákmányolás és a fajigóg szellemét, a háborus hódítási vágyat.

A mi köztársaságunk népi köztársaság

— A mi köztársaságunk népi köztársaság, (lelkés eljenzés), amelynek nem a tőkés nagypolgárság az alapja, hanem a munkásosztály és annak szövetsége a dolgozó földműveléssel, valamint a haladó értelmiséggel. Népi köztársaság, amely nemzeti kizárólagosság és fajgyűlölet helyett az együttélő népek testvériségére és jogegyenlőségére épít. Amelynek az élén a dolgozó nép érdekeit kifejező kormány áll, s ebben a kormányban helyet foglal az ország legnagyobb számu nemzetiségének a képviselője is.

— A népi demokrácia, amely a földreformot valóban a szegény

és középparasztok érdekében alkotta meg, amely a pénzreformot a dolgozó tömegek javára oltotta meg, amely az ipari és kereskedelmi élet ellenőrzésével, termelő és fogyasztó szövetkezetek létesítésével siet a dolgozó tömegek életszínvonalának emelésére, s amely rálepett a nagybankok, nagyüzemek, nagyszállók és áruházak államosításának útjára, ez a népi demokrácia, amely gyökereiben semmisíti meg a reakciót, a háborúra uszító imperialisták belső ügynökségét, már nem férhetett meg a királyság korházt és korhadást terjesztő intézményével.

A királyság akadályozta a nemzetiségi jogok kiteljesedését

— A kormány munkás és földműves jellege, valamint az államforma nagytőkés és nagybirtokos jellege között az ellentmondást nem lehetett fenntartani többé. De nem felelt meg a királyság intézménye a nemzetiségi jogok azon széles körének sem, amit az ország fejlődő demokráciája addig juttatott nekik. A román vezető réteg egyeduralmára épített dinasztíviával nem egyeztetett az óvodától az egyetemig terjedő teljes magyar iskolahálózat, az államilag segített magyar kulturintézmények, a székely megyék magyar főispánjai s a magyar nemzetiségű alminiszter. És még kevésbé felelt meg ez az intézmény azon törekvéseknek, melyek a nemzeti jogegyenlőség további kiteljesedését célozzák. (Eljen az együttélő népek barátsága! hangzik a tömegből.)

— A királyság intézménye elletmondásban volt a velünk szövetséges környező népi demokráciák államformájával is — hangsúlyozta a beszéd. — Ezt az ellentmondást jól kihasználta a magyar reakció. Nem egyszer vágta oda ócsárlással a román demokrácia eredményeit elismerő szavakra, „milyen demokrácia az,

ahol királyság van?“ Ugyanezek az urak azonban manista szövetségeseikkel együtt újjongtak akkor, amikor a király öt hónapon át nem írta alá az eléje terjesztett törvényeket. Együtt raménykedtek abban, hogy a nyugati imperialisták mesterkedésére a kormány és az udvar között előállt visszaszálló helyzet a demokratikus kormány bukásához fog vezetni. És a magyar reakció karörvendve mosolygott akkor is, amikor a késlekedő törvények között számos olyan akad, amely az általános népi érdekeken kívül különlegesen az itt élő magyarság helyzetén volt hivatva javítani.

— A román demokráciát becsmérelve, az itt élő magyarság létérdekeiből üzött gúnyt az a magyar reakció, amely az amerikai imperialista propaganda biztatására még mindig az átkos emléktábla Habsburg-dinasztia kriptaszagú szellemét idézi. Amely még mindig a Mindszenty-féle halálbaglyokra hallgat, a magyar népen és a vele együtt élő népeken ezer évig rozsdásodott láncoknak, a Kárpátoktól az Adriáig terjedő főuri és főpapi uralomnak levitézlett apostolaira.

Szertefoszlottak a hazug mende-mondák

— A román királyság megszűnése és a Román Népi Köztársaság megszületése végleg szétosztotta az ország demokráciájának gyengeségéről terjesztett mende-mondák hatásait. Ez a történelmi jelenségek eseményéről a határozott, biztoskezü irányításról tesz tanúságot, amely az együtt élő népek sorsát a legjobb uton intézi. (Eljen a Román Népi Köztársaság! kiáltja a hallgatóság.)

— Jól emlékszünk még az 1946-os május tizediki tüntetésre, amikor a fasiszta bujtatók Kolozsvár utcáin a magyarellen, sovániszta jelszavak mellett, a király nevének hangoztatásával, a hadsereg nevét is a legsötétebb szándékokkal igyekeztek társítani. És hallottuk viszont a minap a helyőrség esküvőtelekora, a nép katonáinak szájából a lelkesen pattogó „Gheorghiu-Dej si Bodnarus és „Republica populara” jelszavakat. Az itt élő magyar tömegek teljes

Vállaljuk a harcot a békéért

— A Romániai Magyar Népi Szövetség harmadik szabad kongresszusának határozata kimondja: „Vállaljuk a harcot a demokratikus Románia szabadságáért, függetlenségéért és fokozódó haladásáért, amely ezentúl elválaszthatatlan nemzetiségi érdekünkötől”. (Vállaljuk!) Ez a hitvallás most a Román Népköztársaság megvalósulásakor még nagyobb lendülettel hasson át minket. Eddig még lehetett valakinek hályog a szemén. Akinek azonban még most sem dobban meg a szíve, aki még most sem áll be a békéért, függetlenségért, a dolgozó nép jobb jövőjéért küzdők sorába, az magának az itt élő magyarság széles tömegeinek ellenségeként eszelekszik, bárhol is magyarkodik egyébként. (Ugy van! helyesel a hallgatóság.)

— A Marín-per lakat alá jutatta a román reakció fejét. A

mértékben méltányolják a megtett utat, a román demokrácia fejlődését és alkotásait. (Gheorghiu-Dej — Bodnarus! Köztársaság! Köztársaság! ütemes kiáltások.)

— A gazdasági és társadalmi reformok sorozatával — folytatta Bányai László —, a politikai élet gyökeres átalakításával a demokráciák valóban a nép demokráciájává tökéletesedtek. De a népi demokrácia az élősi rétegek politikai és gazdasági hatalmának megsemmisítésével forrásában szünteti meg, nemcsak a dolgozó tömegek, hanem a nemzetiségek megkisebbitésére, jogaik esorbitására törő szándékot is. A mi számunkra hát kétszeresen áll ugyanis mint dolgozó, ugyanis mint nemzetiség, hogy nem nézhetjük páholyból az eseményeket. Az itt élő magyarság széles tömegeit haladék nélkül be kell hogy kapcsoljuk a társadalmi átalakulás megújító folyamatába. (Ugy van! helyesel a tömeg.)

Tatarcsú-csoporttal kikerült a kizsákmányoló rétegek utolsó képviselője is a kormányból. És most a dolgozó tömegek érdekében munkálkodó kormány és parlament mellett megszűnt az az utolsó államhatalmi intézmény, amely nem a népek, hanem a nép elnyomóinak akaratából és nem a népért, hanem a nép elnyomóiért létesült. (Eljen a demokratikus kormányunk! közbiztonság.)

— A Magyar Népi Szövetség mindig él és tudatában volt annak, hogy kik képviselik az együtt élő népek igazi érdekeit az országban — állapította meg a továbbiakban Bányai László. — A mindennapi küzdelemben mérte le a különbséget nemcsak reakciós és demokráta, hanem demokráta és demokráta között is. Az itt élő magyar néptömegekben mind magyarellen gyökeret vert az a meggyőződés, hogy a romániai magyarság igazi

támasza és szövetségese elsősorban a munkásosztály, kiváltképpen pedig annak élcsapata, a Román Kommunista Párt. (Rokon-szenvíjtetés a Román Kommunista Párt mellett.) Felemelő érzés számunkra, hogy ez az élcsapat a Magyar Népi Szövetség határozott és következetes politikai kiállása eredményeként, a román dolgozó földművelés szervezete, az Ekés Front mellett, minket is komoly segítőtársnak tekint. „Pártunk — mondta Gheorghiu-Dej — az erdélyi magyarságot a demokratikus erők szövetségének tekint a reakció ellen, amely a román nép és az együttélő nemzetiségek által elnyert szabadságjogoknak legfőbb ellensége volt és az ma is”. (Eljen Gheorghiu-Dej! Gheorghiu-Dej ütemes kiáltások.) Ugyanez esendül ki a szervezés alatt álló Egységes Munkaspárt alapokmányából is, amely kihangsúlyozza a szövetségét a „nemzetiségek népi tömegeivel”. (Munkás Egység! Munkás Egység! kiáltja ütemesen a tömeg.)

Fogadjuk, hogy megvédjük a Köztársaságot

— Ezekre az elvi nyilatkozatokra temesvári kongresszusunk határozatának szavaival válaszolunk: „Vállaljuk fenntartás nélkül a közös jogok mellett a közös kötelességeket... Felsorakozunk népi tömegeinkkel az élenjáró munkásosztály mellé. Így visszük előbbre igazságos ügyünket, a széles magyar népretegeknek, az ország minden becsületes építőjének, a világ minden béke és szabadságszerető népének közös ügyét”.

— Fogadjuk, hogy a román dolgozó tömegekkel együtt erősítjük a Román Népi Köztársaságot, amelynek a háborús ragadozók elleni szövetségese a szomszédos népi demokráciákkal valóban testvérepek hazájává változtatja a

Dunavölgyét. (Fogadjuk! Fogadjuk! kiáltja a közönség.)

— Fogadjuk, hogy a Szovjetunió felemelő példáját követő Román Népi Köztársaságot, az itt élő népek közös hazáját román dolgozó testvéreinkkel együtt megvédjük minden külső és belső ellenséggel szemben. (Megvédjük! Fogadjuk! hangzott a nagygyűlés esküje.)

— Eljen az együtt élő népek harci szövetsége, a békéért, az ország függetlenségéért és a népi demokráciáért!

— Eljen a Román Népi Köztar-

saság! — fejezte be Bányai László.

A nagygyűlés résztvevői felállva, lelkesedéssel üdvözölték a Román Népi Köztársaságot és esküre emelt kézzel fogadta meg, hogy megvédi a köztársaságot.

Kós Károly és Bányai László beszédének befejezése után Csűrös István megyei elnök a Román Népköztársaság mellett tüntető lelkes népgyűlésnek a következő szövegű távirat elküldését javasolta:

A ROMÁN NÉPI KÖZTARSASAG ELNÖKSÉGÉNEK,

BUKAREST,

A romániai Magyar Népi Szövetség kolozsvári tagozata által január 4-én tartott nagygyűlésén Kolozsvár magyar lakossága lelkesedéssel és bizalommal köszönti a Román Népi Köztársaság megalkotását, mely a haladás, a tartós béke, a boldogabb jövő és az együtt élő népek testvériségének záloga.

Igérjük, hogy hazánk új államformáját, mely a dolgozó tömegek egyformán hazája, minden erőnkkel támogatni fogjuk s megvédjük minden külső és belső ellenséggel szemben.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KOLOZSVÁRI NAGYGYŰLÉSE

A népgyűlésen megjelentek a távirat szövegét hatalmas lelkesedéssel fogadta el és helyükről felállva, hosszan éltették a Népköz-

társaságot. A gyűlés a Dermátzenekar részéről játszott „Internacionálé” hangjaival, lelkes hangulatban ért véget.

Kolozs megye népe vasárnap községi népgyűléseken ünnepelte a Népköztársaság kikiáltását

KOLOZSVAR. — A kolozs megyei demokratikus szervezetek vasárnap, január 4-én meggyűlést tartottak, amelyeken ismertették a kikiáltott Román Népköztársaság jelentőségét.

Egyetemi tanárokból, munkásokból, földművelőkből, valamint tisztviselőkből álló előadócsoporthoz már kora reggel társaságokoson elindultak a megye különböző falvaiba. A lakosság mindenütt háztartalan lelkesedéssel fogadta a kolozsvári előadókat és a megtartott népgyűlé-

seken őszinte örömmel ünnepelték a Népköztársaság megszületését.

Vasárnap, január 4-én tizenkilenc helyen volt községi nagygyűlés. Mocsos Apahidán, Bánffyújváron, Hidalmás és Borsán járási nagygyűlést tartottak. Értesülésük szerint ma, január 6-án újabb tizenegy községben tartanak népgyűlést.

A megyei népgyűléseken mindenütt lelkesen vett részt az ünnepségeken a községek MNSZ szervezetek vezetésével. Megyei demokratikus magyarsága is.

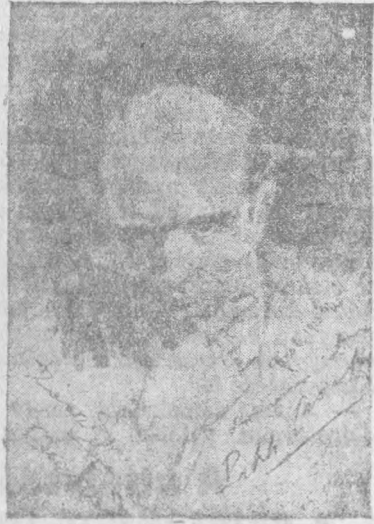
Casals gordonkaművész, a spanyol forradalmár

Ugy emberi magatartásában, mint muzsikálásában forradalmár volt Casals Pablo, a nagy spanyol gordonkaművész és karmester, akit a világ egyik legnagyobb előadóművészeinek ismert a mai műveltségétörténet.

A hangversenyező hangszeres művészek századunk fordulójáig a romantika jegyében zenéltek. A nagy olasz hegedűs, Paganini, majd Liszt Ferenc a világhírű magyar zongoraművész azonban a múlt század közepén rámutattak a hangszeres zene új mesterségbeli lehetőségeire. Nyomukban jelentkezett a technikai bravurok elképesztő ujjtornák, futamok, dupla és oktávfigások, egyszerű és kétfős hangok, bonyolult és nehéz összhangfigások világa. A hangversenyek középpontjában nem az előadott mű, hanem a muzsikáló akrobata állott. Másodlagos volt a zeneszerző szerepe, mert a romantikus virtuóz, ha kedve úgy tartotta, önkényesen megváltoztatta saját ízlése szerint a műsoron levő szerzeményt, hogy ezzel nagyobb közönségért könyvelhessen el. Felhasználta a híres szerző nevét arra, hogy az alkotás megváltoztatásával bosszorkányos hangszerteljesítést fogtassa.

A huszadik század elején új stílus születik az előadóművészetben, melynek lényege a szerző által leírt zeneművek és azok szellemének tökéletes tiszteltbentartása. Az előadó szerényen a zeneszerző alkotását tolja előtérbe. A mű hiteltelensége válik fontossá, mellette csaknem elcsúsz a virtuóz teljesítménye. Ma már természetesen tartjuk hogy az előadó mesterségbeli készsége tökéletes és csak eszköz lehet a zeneszerző elképzeléseinek tolmácsolásánál.

Az új játékmód egyik legjelembenebb és legelső képviselője Casals Pablo, a világhírű spanyol gordonkaművész. Hibátlan hangszertudását nem érezheti öncélúnak az, aki őt valaha is művészként hallotta. Magismertette és

megszerettette a világgal Bachnak szóló-kisbőgőre írott szvitteit vagy paráit, melyekhez előtte gordonkás nem mert nyulni. Híre aránylag korán került le Kolozsvárra, mert 1911 november 29-én, mint az akkori Zenetársaság szerződött vendége játszott a mai vármegyeház dísztermében és Haydn csellóversenyével. Valentini szonátájával és egy teljes Bach-szvitte hozta lázba városunk zeneszerető közönségét. Egyszeribe elfelejtette mindenki az akkor még mindig divatos hangszeres virtuózok teljesítményét és megtanultuk mind, mi a különbség az elképzelt hangszerektől és az elmélyedő önfeladott művésztől.

Ma már jelentős művész csak az lehet, akinek szapított ember magatartása is. Casals magatartása valóban az. Boldog volt, mikor kikiáltották 1931. április 14-én a Spanyol Köztársaságot és önkormányzatot adott szülőföldjének, Katalóniának, melynek fővárosában, Barcelonában két világhírű művész állott az érdeklődés középpontjában: Casals Pablo és Manén Juan a nagy hegedűs.

Casals minden idején a katalán nép zenei műveltségének, izlésé-

nek fejlesztésére és általában az ottani zenei élet megszervezésére szentelte. Zenekart alakított, azt maga vezényli, kamarazene-együtteseket és énekkarokat felrent, kis falvakban muzsikált csakhogy Katalónia népének zenei szintjét emelje. Valóban a nép művésze volt. Városok, községek díszpolgáraknak választották, mindenféle utcákat és tereket neveztek el róla, szülőházát pedig emléktáblával jelölték meg.

1936 július 19-én éppen Beethoven kilencedik szimfóniájának fő próbáját vezényelte a barecelona szabad színpadon Casals, amikor kitört a spanyol polgárháború. Ezzel a művel akarták a Katalóniában tervezett „Békeünnepségeket” megnyitni. A nyugalmat építővéket Franco parancsuralma váltotta fel, a békeünnepségeket mai napig sem tartották meg. Franco és fasiszták Casals is kikezdtették. A sajtó megbélyegzi, mint marxistát, kommunistát és mint „a nép barátját”.

Igazoló bíróság elé állítják demokráta magatartása miatt és megbüntetik. Szülőházáról letépték az emléktáblát, a róla elnevezett utcákat átkezesztették és házat elköbölték. Elképedtetten hagyta el hazáját és ment önkéntes száműzetésbe. Meg akarta osztani a többi elmenekült honfitársával a hazatársaság keserű kenyerét. Eltől kezdve hangversenyének jövedelméből segítette a többi idegenbe szorult honfitársát és nagy élelmiszállományokat küld az öthonszorulatok részére.

Franciaország lett második hazája, ott élt annak összeomlásáig. A hitleri megszállók elől Svájcba megy és ott hangversenyozik jótékony célra, onnan segélyezi hontalanná vált testvéreit.

A sok baj, bánat és csalódás nem törte meg, büszkén kintart demokráta elve mellett, amint az igazi férfhoz illik. Nemcsak mint művész egyedülálló, de emberi magatartása is példátmutató.

LAKATOS ISTVAN IMRE

Egy kis lombsátor a Razliv-tó partján, ahová a szovjet emberek tizezrei zarándokolnak el

Fenyőerdők sötétzöld koszorúja között kékesen csillan ki a Razliv-tó tükre. Leningrádtól néhány kilométerre fekszik ez a történelmi nevezetességű hely, mely a Nagy Októberi Forradalom történetében igen fontos szerepet játszik.

Ide menekült 1917 nyarán Vladimir Iljics Lenin, a dolgozók nagy vezére, amikor az ellenforradalmi ideiglenes kormány véreibe ildöztek, amikor Kerenszkiék és néparuló cimborái meg akarták

semmisíteni a Kommunista Pártot.

A tó erdővel van körülvéve és a egyik tisztáson kicsiny házikó. Inkké csürnek nézné az ember. Itt élte Lenin tisztázásának első napjait. Ma a házikó homlokzatán márványtábla aranybetű hirdeti: „A proletáriátus nagy vezetője és a Kommunista Párt nagy megalapítója Vladimir Iljics Lenin 1917 júliusában ebben a házikóban rejtőzött el a burzsoázia üldözése elől.”

Ahogy Lenin hagyta

Ha a látogató belép a házba és felkapaszkodik a szűk kis lépcsőn a padlásra, mindent úgy talál érintetlenül, ahogyan Lenin hagyta. Ott látja a padlást középen a kicsiny asztalkát, ahol Lenin olvasott és a két széket, melyeket használt. A butoradatok azonban csak másolatok, mert az eredetiek a Lenin-muzeumban vannak.

A padlás mélyén, egészen az eresz alatt szénahalmaz, Lenin fekvőhelye volt. Az ideiglenes kormány mindenáron kézre akarta keríteni a forradalom nagy vezetőjét és hatalmas díjat tűzött ki Lenin fejére. Rendőrökök cirkáltak a városban átkutatva minden zugot és még a Razliv-tó környékére is elcődtek, úgy, hogy a házba való tartózkodás veszélyessé vált Lenin számára.

Egyik nap, amikor újra rendőrökök közeledtek a házhoz, Lenin csónakba szállt és átevezett a tó tulsó partjára. Itt egy jól elrejtett tisztáson lombokból és szénából készített magának sátrat, ami olva tökéletesen beleilleszkedett a

környező bokrokba, hogy még közvetlen közelből is alig lehetett felismerni emberi lakóhelyet.

Lenin külsejét is megváltoztattatta iratai K. P. Ivanov munkásnévére váltakváltva. Olyan ügyesen álcázta magát, hogy a látogatására érkező G. I. Ordsonnikidze sem ismerte fel és néző szót is váltott vele, anélkül, hogy észrevette volna, hogy az, akivel beszél, maga Lenin.

Az erdei tisztás bokrai között elrejtett kis lombsátor szolgált Lenin búvóhelyéig egészen augusztus végéig. Itt látogató meg két alkalommal is hűségese munkatársa, J. V. Sztralín. A kis erdei sátor irányította Lenin a bolsevikiek fegyverfelkészítésének előkészületeit. A nyughatlan, munkakedvtől telített Lenin még primitív körülmények között is hatalmas lelkesedéssel fejtett ki, a lombsátorban két nagyjelentőségű alkotása született. Itt írta meg a „Jelszavakról” és „Allam és forradalom” című klasszikus műveit.

Két hónap alatt harmincezer látogató

Ma ez a lombsátor, éppen úgy, mint a tó tulsó partján lévő házikó is, a szovjet emberek zarándokhelye.

Az ut egy csabig a tó partján halad, majd bizonyosan keresztül vezetve, hitelen irányt változtat. Nyílak mutatják a bozótban az utat: „V. I. Lenin sátorából”. A látogatók elé hirtelen bukkan ki a keselyű tisztás, amelynek közepén ma erdei pavillon áll. Nem messze tőle hatalmas gránit emlékmű van azon a helyen, ahol a sátor állott. Márványtábla hirdeti a történelmi hely jelentőségét.

ujsa építve ott áll az emlékmű pontos mása annak, amelyben harmincezer elzött a szovjet nép nagy vezetője üldözött elől.

Hogy a szovjetember mennyire szereti a vezetőjét, mi sem bizonyítja jobban mint az, hogy az elhagyatott helyen lévő Razliv-tó és környéke egyike a leglátogatottabb zarándokhelyeknek. A Sztalin utján legutóbbi vidékeiről is eljönnek azok, akik ezzel is hálájukat akarják fejezni Lenin emléke iránt. Az utolsó hónapban harmincezer látogató került fel Lenin sátra.

Az új költségvetésben kielégítik a magyar intézmények és egyházak jogos igényeit

KOLOZSVAR. — Hétfőn délelőtt a Magyar Népi Szövetség Mária királyi nevében a székelyházi költségvetési tájékoztató értekezletet tartottak, melyen megjelentek az összes magyar intézmények és egyházak képviselői.

Kacsó Sándor, a Magyar Népi Szövetség országos elnöke megnyitójában köszöntötte a megjelent intézmények és egyházak képviselőit s úgy nyilatkozott, mint intézményeik számára boldog új esztendőt kívánt. Meltatta a Román Népköztársaság megalakulásának jelentőségét, rámutatva arra, hogy ezzel az ország demokratizálásának folyamata még jobban meggyorsul. A költségvetési igények megállapítását illetően utalt arra, hogy immár nem a számarányok, hanem a tényleges szükségletek szerint kell előterjesztést tenni, figyelembe véve azonban az ország teherbíró képességét s a költségvetési egyensúly fenntartásának rendkívül fontos feladatát. Ezután átadta a szót Solyomos Iván pénzügyi főtanácsos, országgyűlési képviselőnek.

Solyomos Iván rámutatott arra, hogy a pénzügyminisztériumban gyökeresen megváltozott minden. Alexandrinai népellenes rendszere idején a magyar intézmények és egyházak jogos igényeiket a parlamenti csoportoknak állandóan közelharcot kellett vívniuk a

pénzügyminisztérium szabotáló közegeivel, akik mindent elkövettek, hogy a magyar intézmények pénzügyi támogatásáról megakadályozzák. Amióta azonban Luca László vette át a pénzügyminisztérium irányítását, kisöpörve onnan a reakciós népellenes elemeket, minden megváltozott s az igazságosság szelleme költözött a pénzügyminisztériumba.

— Ma a nemzetiségi jogegyenlőség, ami állampolitikai valóság, a pénzügyminisztérium vonalán is megvalósult. Az új költségvetés teljesen demokratikus lesz s abban figyelembe veszik az intézmények minden valószínűleg jogos igényét — mondotta Solyomos Iván dr. pénzügyi főtanácsos.

Ezután áttérve a részletekre, sorra vette a művelődési, egyházi és művészeti intézményeket, tájékoztatva őket előterjesztéseik elkészítésének módjairól, majd a feltett kérdésekre adott részletes választ.

Az értekezlet végzetével a résztvevők azzal a megnyugtató tudattal távozhattak, hogy a Román Népköztársaság demokratikus államvezetése szívóca viseli a magyar intézmények sorsát és mindenben kielégíti a magyar intézmények és egyházak jogos igényeit.

A trón összeomlott

A trón, Hohenzoller-Sigmaringen Mihály trónja összeomlott és vele együtt a monarchia romjai maguk alá temették a népi ellenes erők fellegvárát is.

A trón összeomlása, a monarchikus rendszer megsemmisülése halálos csapást mért a földet követelő paraszti, az emberitől eltérő harcoló munkástömegekkel és a szociális haladást követelő értelmiségiekkel szembenálló földesuri, bankári-tőkés erőkre. A kiváltságos osztályok érdekeit a nép tömegeivel szemben védelmező királyi dinasztia, mely lehetővé tette, hogy hazánkban, Romániában a gazdag országban szegény és sok tekintetben elmaradt, nyomorgó nép éljen — egyszer és mindenkorra befejezte szerepét.

Az ország legnagyobb földterülete felett rendelkező király, a bankok és nagyipari vállalatok főresztvényese, akinek nevében — annakidején — sorfűzőkkel fellettek az emberi jogokat követelő paraszti és munkások tömegeinek, akinek a nevében itélkeztek és küldték börtönbe, kényszermunkára a romániai haladó értelmiség legjobbjait — többé nem hatalom.

A trón és a monarchia, mely összeomlott, nem a népért volt. És ezt mi sem bizonyítja jobban, hogy Hohenzoller-Sigmaringen Mihály lemondása után sietve elhagyta népet és azt az országot, melyet sohasem tekintett igazán hazájának, csak egy területnek, ahol kiküldetését, a népi kiűzöröző bankári-tőkés és földesuri erők védelmét teljesítette. A világot átszövő nemzetközi népellenes erők állították helyére és most, hogy ezeknek minden megterkedése sem tudta ügyükük számára tovább biztosítani a trónt — Hohenzoller-Sigmaringen Mihály is elvonult, hogy valahol távol élje a trónvesztett királyok fényűző, gondatlan életét. Nem kell féltetni, mert azok a külföldi tőkés-érdekeltségek, melyeknek hosszú időn át eladta országát kincseit és népének veréjét, vértét, hőkezüen gondoskodnak róla.

A nép és az ország, mely felszabadult a monarchia terheitől, megkönnyebbülten halad az uton, melyen elérheti azt, hogy gazdag országunkban ne szegény és nyomorgó, hanem boldog és megelégedett tömegek éljenek.

Eltávolítják a középületekről a királyi címert

A kormány a Román Népköztársaság kiképzésével kapcsolatban és annak természetéből következőként elrendelte, hogy az egész országban a középületekről távolítsák el a királyi címereket és a királyi ház jelvényeit.

A rendelet végrehajtása az egész országban folyamatban van. A hadsereg, a csendőrség és a rendőrség egyenruhájáról szintén eltávolították a királyság jelvényét, a román koronát.

A kormány rendeletére mind a fővárosban, mind az ország többi városában és községeiben megváltoztatják, illetve eltávolítják az utcaneveket, amelyek a volt uralkodóház tagjait tüntetik fel.

A lakosság egyetemes gazdasági, népjóléti, kulturális és egészségügyi érdekei teszik szükségessé a népszámlálást

Milyen előnyöket biztosít a földművesek részére a mezőgazdasági összeírás?

BUKAREST. — A január 25-én megkezdődő országos népszámlálás és általános mezőgazdasági összeírásról kapcsolatosan a Központi Statisztikai Hivatal a következő tájékoztatót adta ki:

A népszámlálást, illetve a lakosság, az épületek és a mezőgazdasági ingatlanok és felszerelések összeírását az összes országokban rendszeresen megismétlődő időszakokban adják meg. Az összeírás és népszámlálás meghatározott időközökben szokott történni, rendszerint tízévenként, mert gyakorlati tapasztalat azt mutatja, hogy egy évtized leforgása alatt az összeírt lakosság és javak létszámában jelentős változások történtek és így a statisztikákat a megváltozott viszonyoknak és helyzetnek megfelelően kiegészíteni, helyesbíteni, fölértékelíteni kell.

Romániában a legutóbbi népszámlálást az 1941. évi április hónapban hajtották végre, rendszeres körülmények között tehát az új népszámlálásnak és összeírásnak az 1950., illetve az 1951. évben kellett volna történnie. Az elviharzott világháború azonban szörnyű pusztításokat okozott. Az élőállatok százezerit vágták le a harcok terében, sok-sok ezer ló pusztult el és az állatállományban jelentős pusztítás történt a hátsó ország-területeken is.

ELAVULTAK A RÉGI ADATOK

A légitámadások, bombázások, a hitlerista csapatok romboló viselkedése a régi adatokat semmisítette meg. Lerombolták, megsemmisítették a házak, a mezőgazdasági épületek, közintézmények, iskolák, kórházak, kultúrszínhelyek, hidak, műutak, vasutvonalak, táviróvezetékek, műtárgyak pusztultak el a négyéves világháborúban. Az ország számos részében, így különösen Moldvában és Északerdélyben számos mezőgazdasági udvar igaz-állatok és mezőgazdasági felszerelések nélkül maradt.

Az egymást követő két aszályos év csak fokozta ebben a tekintetben a háború pusztításait. A takarmányhiány számos legelő- és munkálat kényszerlevegését okozta és így a földművesországot az egyik lefontosabb munkabőlőtől fosztódott meg a kényszerhelyzetben.

Telrítatba kell venni azt is, hogy a dicsőséges Vörös Hadsereg

és a demokratikus román hadsereg felszabadító hadjárata után az ország területe Erdély visszacsatolásával jelentősen megnövekedett. Ilyen körülmények között az 1941. évi népszámlálás és összeírás adatai már távolról sem felelnek meg a való helyzetnek, és ezért a kormány — az ország gazdasági helyreállításának előbbrevitele és eredményessége érdekében is — elrendelte, hogy ebben az évben új népszámlálást tartsanak és egyidejűleg számbaveszék az épületeket és a mezőgazdasági ingatlanokat is. De az új népszámlálást indokoltá, és szükségessé teszi az is, hogy az államhatalom letéteményesei pontos adatokkal rendelkezzenek, hogy ezeknek alapján a szükségletek fedezéséről ott és olyan mértékben gondoskodhassanak, ahol és amilyen arányban az a leginkább szükséges.

MIERT TARTJÁK TELEN A NÉPSZÁMLÁLÁST?

A népszámlálás végrehajtására a legalkalmasabbak a téli hónapok, mert a tavaszi, nyári és őszi időszakban különösen a falusi lakosságot, a mezőgazdasági termelőket a mezőgazdasági munkálatok foglalják le és ezért határozott a kormány úgy, hogy a népszámlálást és összeírást január 25-én kezdik meg és február 5-én fejezik be.

A népszámlálás után, az épületek, lakások számának pontos adatai alapján és azok lakói számának arányának megismerésére a kormány jelentős segítséget nyújthat az ország lakosságának új lakások építésével, társadalmi és egészségügyi tőren pedig új kórházak, beteggondozók, gyógyszerárak létesítésével — a lakosság számának arányának és szükségleteinek megfelelően.

SZAPORITJÁK A BÍRÓSÁGOK SZÁMÁT

Az egymástól távolos bíróóságok száma is szaporítható — az adatok pontos ismerete birtokában — és így elérhető lesz, hogy a falusi lakosság jogának és igazságának keresésére költséges és időtrábló hosszabb utazásokra kényszerüljön.

A falvak lakossága létszámának pontos ismeretében a kormány a szövetkezetek útján az iparellékek megfelelő elosztását rendszeresít-

heti a föld dolgozói részére. Ismerve a különböző országrészekben a lakosság foglalkozási szerinti megoszlását, könnyebben juttathatja munkakalkulációhoz és ezzel megélhetéshez azokat, akik felesleges számban vannak valamely országrészben, más területen pedig éppen ilyen foglalkási körben van munkahiány.

Romániában, sajnos, még nagy az irástudatlanok száma, ami a

Új lakóházak építése

A háború pusztításai következtében a városokban és a községekben számos épület rongálódott meg vagy semmisült meg teljesen. A mai napig nem ismeretes pontosan a megrongálódott vagy elpusztult épületek száma, amelyek részben lakásul szolgálnak, részben valamely intézmény székelyei voltak. Ezeknek a sürgős helyreállítása iránt is intézkedés történik. A részben megrongálódott vagy teljesen megsemmisült épületek, lakások számának ismeretében a kormány országshelyreállítási tervében első helyet biztosít az új lakások építésének, azok a helyeken, ahol ezek hiánya a legsúlyosabb helyzetet teremtette. Ezzel egyidejűleg a lakások egészségügyi viszonyait is jelentősen megjavítják.

ALAPVETŐEN MEGVALTOZTATTA A FÖLDBIROK MEGOSZLÁSÁRA

A demokratikus Groza-kormány részéről végrehajtott földreform számos teljesen földnélküli szegény, vagy csak jelentéktelen földdel rendelkező földműves parasztot juttatott földhöz. A tulajdonjog igazoló birtokleveleket is kiosztották közöttük. Ennek eredményeként Romániában a földbirtok megoszlása lényegesen megváltozott és alapvetően eltérő az 1941. évi helyzettől. És ha ehhez még hozzászámítjuk a háború rombolásait, amelyek a mezőgazdasági birtokokat is sújtották, az aszály pusztításait, valamint azt, hogy az elpusztult állatállomány eddig nem volt pótolható, sem pedig a megsemmisített vagy elhurcolt mezőgazdasági felszerelés újjal kiegészíthető, úgy tárgyilagosan meg kell állapítani, hogy az 1941. évi mezőgazdasági statisztikai adatok távolról sem felelnek meg már a való helyzetnek.

Ezek a körülmények és nyomás

indokok késztették a kormányt arra, hogy a népszámlálás és a mezőgazdasági összeírás során segítségére siessen az ország földművelő népének a parasztagadások helyreállításával, az állatállomány kiegészítésével a dolgozó mezőgazdák mezőgazdasági gépekkel és munkálatokkal való ellátásával. De mindezt a segítséget csak a népszámlálás és a mezőgazdasági összeírás pontos adatainak ismeretében nyújthatja. Egyéb vonatkozásban is csak a pontos helyzetismeret után nyújthat segítséget a kormány, például konzerv és gyümölcsipar létesítésével, bő gyümölcsstermelő vidékeken, vagy fűrészművek felállításával az erdőségekben gazdag országrészekben. Ismerve azokat a területeket, amelyek mocsarasak, állandó árvízzel fenyegettek, pusztaságok és amelyek ma kiaknázatlanok — megfelelő kormányintézkedéssel — a termelés szolgálatába állíthatók. Ehhez azonban a területek nagyságának, fekvésének, környezetének ismerete szükséges, hogy kihasználásra a megfelelő terv kidolgozható legyen.

Íme, ezek a körülmények és ez a közbizonyosság javát szolgáló célkitűzés teszi indokoltá és szükségessé, hogy az ország egész lakossága mind a városokban, mind a falvakban, a különböző iparvállalatok, gyárak üzemében dolgozó ipar, munkásság, a mezőgazdasági dolgozók, a földművesek, az iskolák és egyházak alkalmazottai egymást támogatva és egyetértésben segítsék elő a népszámlálás nagyszabású munkájának sikerét és biztosítsák eredményességét a részükre kiosztott népszámlálási összeírás iverovatainak pontos és a valódi helyzetnek megfelelő kitöltésével.

Demokráciánk biztosítja a nemzetiségi jogokat

Csángóföldön, — ahol tilos volt a magyar szó — négy magyar iskola nyitotta meg kapuit

BAKÓ. — A nemzetnevelésügyi minisztérium egyelőre négy magyar tanítási nyelvű elemi iskola felállítását rendelte el a csángóföldön. A rendelkezéssel majdnem egyidejűleg megkezdett az első három magyar tanító is, akiket a moldvai csángó lakosság lelkes örömmel fogadott.

A MNSZ-nek a román demokráciával szoros szövetségben vívott harcát a moldvai csángómagyar lakosság nemzetiségi jogainak érvényesítéséért ezzel a ténnyel döntő siker koronázta.

A csángók közé érkezett három tanító: Kerekes Irma, Baki Péter és Tompa Ferenc hosszabb levélben számoltak be Csikó Nándor MNSZ-képviselőnek megérkezésükről és arról az örömjongó fogadtatásról, melyben a csángó lakosság és az egész Bacau megye közönsége fogadta őket.

Bacauban a tanítók D. Jonescu megyefőnök vendégei voltak, aki megismertette velük a román tantestület tagjait, majd a megyefőnök intézkedett utazásuk felől. A tanítókat Kádár István MNSZ megyei titkár kísérte ki Lesped közösgébe.

A község lakossága a tanítókat a legmagasabb szolgálati fogadta. Amennyi akadt a számukra szállás és ellátás. Megérkezésük után négyülést hívtak össze, amelyen a község román tanítója, Clapon Ioan közönlötte magyar kártyáit és biztosította őket a szives együttműködésről.

Megvesztegette örét és megszökött börtönéből dr. Szücs József a dús gazdag valutázó gyáros

NAGYVÁRAD. — A dús gazdag telegi gyáros, dr. Szücs József ellen több feljelentés futott be a rendőrfelügyelőségére. Ezek szerint Szücs József nagyrészt zsidóvagyonról és nagymennyiségű idegen valutáról rejtget. A házkutatás alkalmával a kertben elásva 336 dollárt, 6500 svájci frankot és 650 gramm aranyat találtak.

Dr. Szücs Józsefet letartóztatták. A fogásában Szücs betegséget szüntet és „vakbélgyulladás” sikerült is beutaltatni magát a kórházba, ahol őrizet alatt tartották.

Dr. Szücs József letartóztatták. A fogásában Szücs betegséget szüntet és „vakbélgyulladás” sikerült is beutaltatni magát a kórházba, ahol őrizet alatt tartották.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAE.

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 165 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

Miért, éppen Amerika?

Allok a kirakat előtt és nézem a szép csatang végeket. Ott bovernek lustán, kényelmesen a kirakatban, az emberi szemek keresztútjében.

— No lám, vászon — mosolyodik el egy ösztövé ember, amint megtorpan a kirakat előtt. Nemrég még sorban állottunk érte, fagyoskodtunk s lökdösődünk, meg szidtuk egymást. Most még itt hever szépen a kirakatban. Csak éppen be kell lépni a boltba, nyújtani a pontkönyvet s máris basítják az embernek a métereket.

— Bizony — bólogat egy sovány. — Ki hitte volna még pár hónap előtt, hogy csak úgy a kirakatban hever az árú s még talakodni sem kell érte.

— Hja barátom — válaszol egy másik. — Dolgoznak a gyárak. Csak úgy ömlik az árú. S most el sem sikkad a feketézöknél.

— Más világ van itt már s jobb világ — vonja le a végző következtetést az első beszélgető.

Már éppen bucsuzni akarnak, amikor megtorpan a soványabbik.

— Hanem azért egyet nem értek.

Odabók a kirakatra, ahol a szép vastag vászonbálán ott áll a felírás: AMERIKA.

— Miért ez a neve? Még azt hiszi valaki, hogy az amerikaiak adják nekünk.

— Eppen azok — rándul gonyosra az ösztövé szája. Még dohos kukoricát sem adtak a tavaly, nemhogy most vásznat adnának.

— Hát akkor...?

— Hiszen azt mondom én is... Hát akkor minek nevezük mi ezt a vásznat, amiből a gyapotot a Szovjetunió küldte s amit itt, nálunk, az országban dolgoztak fel, vászonná — Amerika-vászonnak. Nincsen ennek semmi köze Amerikához, egyszerű kereskedelmi elnevezés. Maradjunk meg az egyszerű, régi jó sárgavászonnál, vagy nem bánom nevezzük el munkásvászonnak, vagy mit tudom én, találjanak ki rá valami jó nevet, de hagyják a kórságha ezt az Amerikát.

Eddig tartott a sovány meg az ösztövé ember beszélgetése s mi meg ide jögyeztük, hadd gondolkozzanak róla azok is, akik a vásznat kereszlik.

—yel—

Rohammunkával két zuhany-népfürdőt állított helyre Kolozsvárt a Vízmevek munkássága

KOLOZSVAR. — A város ujjaépítésére Veress Pál alpolgármesterrel az élen még a múlt év decemberében ujjaépítési bizottság alakult. A bizottság munkáját a kolozsvári pénzügyi szaktudásukkal és tanácsukkal, valamint közreműködésükkel támogatják. A bankvezetők — saját soraikból, külön bizottságot alakítottak, amelynek az élen Botez Stefan, a Nemzeti Bank fiókjának igazgatója áll — vállalták, hogy az „ujjaépítési alap” ujjaépítéséért kemény mozgalmat indítanak mind a pénzügyi, mind az érdekeltségel között. Vállalták, hogy nagy mennyiségű „ujjaépítési költséget” fogják elhelyezni a meglévő üzleteknél érdekelt felek között.

Veress Pál alpolgármester lapunknak adott újsévi nyilatkozatában a következőket mondta:

— Az ujjaépítés komoly lendületet várjuk az újévtől, amelyet a közösségi munka és a közölközöttség alapján tudunk megteremteni.

Ennek a közösségi munkának és áldozatkészségnek Kolozsvár munkásai részéről máris hatalmas megvalósításai és eredményei vannak. Hatalmas lendülettel folynak a gázbevezetési munkálatok és csak a napokban fejeződött be a Szamos ár-

jától — a bünös elhanyagolás következtében — szétrombolt gát ujjaépítése. A múltban több ujjaépítési terv született meg, de a városban ujjaépítési munka vajmi kevés volt. Ez a helyzet az annyira nélkülözött népfürdő kérdésében is.

A város munkássága ezen is saját kezdeményezésével akar segíteni. Csak a napokban fejezték be az Avram Iancu-utcaiban lévő elemi iskolában azt a tusfürdőt, amely évek óta használhatatlan állapotban, szétrombolva, hevert. A városi vízmevek munkásai Veress Pál alpolgármester és László Levente irányi-

tásával a kiégett melegítőkazánt a fagytól szétrepedezett melegítőszekrényt kicserélték. A vízrendbehozott tusfürdő naponta 40—50 ember részére nyújt tisztálkodási lehetőséget.

A városi vízmevek munkásságát helyreállítja a Horea-uton lévő elemi iskola zuhanyfürdőjét is. A munkások megjavították a melegvízkészítőt, a kazánt és a fűtéshez szükséges rendszert és a fűtéshez szükséges kazánt, csupán kisebb javítások vannak még hátra és azok elvégzése után a 6—8 személyes tusfürdő is a város dolgozóinak tisztálkodási szükségletét szolgálhatja.

Magyar állampolgárságu zenészek az eddigi feltételek mellett utazhatnak külföldre

BUKAREST. — A bukaresti Magyar Követség sajtószolgálatá közli:

„Most készülő tervezet szerint a magyar állampolgárok külföldi tartózkodási idejükkel arányosan illetéket kötelesek majd fizetni.

Ezzel a tervezettel intézkedéssel kapcsolatban külföldön az a hír terjedt el, hogy az illeték befizetése miatt a magyar hitvárosi zenészek nem utazhatnak idegen országokba és nem tehetnek eleget vállalt kötelezettségeiknek.

Természetesen ez az intézkedés semmilyen képpen sem fogja érinteni a vállalt kötelezettségeket és végrehajtása során előlátható könnyítéseket léptetnek életbe. Külföldön munkát vállaló magyar állampolgárok számára.

Fentiek értelmében Magyarországban ezután is az eddigi feltételek mellett utazhatnak ki zenészek külföldre és teljes mértékben eleget tehetnek vállalt kötelezettségeiknek.

Világosság-Sport

Az Európa Kupában:

Csehszlovákia női asztalitenisz válogatottja 5:3 arányban legyőzte Románia válogatottját

BUKAREST. — Nagy érdeklődés mellett tartották meg a Csehszlovákia—Románia nemzetek közötti Európa Kupa női asztalitenisz mérkőzést, amelyet a csehszlovákiai együttes 5:3 arányban megnyert.

A két nemzet válogatottjai az alábbi összeállításban mérték össze erejüket: CSEHSZLOVAKIA: Kettnerová, Depetrisová, Füstová. ROMÁNIA: Kolozsvári Sári, Beka Gabriella, Rozegnu Angelica. Részteltes eredmények: Rozegnu—Kettnerová 2:1. Rozegnu—Depetrisová 2:0. Kettnerová—Kolozsvári 2:0. Kettnerová—Beka 2:0. Depetrisová—Kolozsvári 2:1. Füstová—Beka 2:0.

A kerületi jégkorong bajnokságokban:

Dermata—KKE 8:1 (3:1, 4:0, 1:0)

KOLOZSVAR. — Vasárnap délelőtt a börtvényi pályán került lejátszásra a Dermata—KKE kerületi jégkorong bajnoki mérkőzés, amelyet szép és látványos játék után a Dermata együttese fölényesen 8:1 (3:1, 4:0, 1:0) arányban nyert meg. A két csapat a következő összeállításban mérte össze erejét:

Dermata: Brautigan — Duka, Adorján — Turbucz, Telea, Radu. Csereor: Mártonffy, Pusztai, Szócs.

KKE: Huszár — Demeter, Hencz — Balla, Dénes, Lőrincz. Csereor: Nagy Albert, Nagy Sándor, Botár.

Támadások után Dénes révén vezetéshöz jut a KKE. A börtvényi kerület azonban hamar magukra találtnak és változatos, szép játék után Telea, Pusztai és Szócs góljaival már az első harmadban 3:1 arányban vezetnek.

A második harmadban a KKE védelem nem tud megbirkózni a szívvel-lélekkel játszó börtvényi

támadóssal. Turbucz 2. Mártonffy és Duka góljaival már 7:1-es vezetéshöz jut a Dermata.

A harmadik harmadban mindkét együttes visszacsúsz. A támadásokat inkább a KKE támadóssora vezeti, de mégis a börtvényi kerületnek el újabb gólt, Mártonffy révén.

A Dermata megérdemelten győzte le a mérkőzést kiálló ellenfelet.

Kolozsvár helyett Marosvásárhelyen rendezik meg az országos jégkorongbajnokságokat

BUKAREST. — A Román Korcsolyázó Szövetség — mint ismeretes — Kolozsvárra tűzte ki az országos jégkorongbajnokságokat. A küzdelmeken 2 bukaresti, 2 kolozsvári, 1 marosvásárhelyi, 1 csíkszeredai együttes indult volna. A kolozsvári Népi Sportszervezet vállalta is a bajnokságok megrendezését, de arra kérte a Szövetséget, hogy a bajnokságok megrendezésével kapcsolatos ki-

adásokhoz járuljon a Szövetség hozzá.

A Román Korcsolyázó Szövetség most úgy döntött, hogy az országos jégkorongbajnokságokat Marosvásárhelyen, a RATA rendezésében tartja meg, mert az egyesület vállalta a bajnokságok megrendezésével felmerülő költségeket. Január 15-e és 20-a között tehát Marosvásárhelyen kerülnek lejátszásra az országos jégkorongbajnokságok küzdelmei.

SPORTHÍRADÓ

A MAGYAR Pajor lett az első Magyarországi, Csehszlovákia és Ausztria legjobb gyorskorcsolyázójának Bécsben tartott versenynek minden kategóriában. 500 méteren 49.2 mp., 1500 méteren 2 perc 37.5 mp., míg 5000 méteren 9 perc 25 mp.-es idővel győzött.

Pontversenyben: 1. Magyarország 56.5 pont, 2. Csehszlovákia 25.5 pont, 3. Ausztria 7 pont.

AZ ORSZÁGOS jégkorongbajnokságok előtt Marosvásárhelyen a Szakszervezeti Tanács Kynájára Kolozsvár, Bukarest, Csíkszereda és Marosvásárhely válogatottjai mérkőzést rendeztek.

A MAGYAR KORCSOLYÁZÓ bajnokságok küzdelmei befejeződtek. A női versenyben Szűcs Márta lett az első, Botond Györgyi és Kekesy Andrea előtt. A férfi verseny győztese Király Edé lett.

A páros versenyben a Kekesy—Király páros győzött.

AZ ORSZÁGOS műkorcsolyázó bajnokság előtt Kolozsvári Korcsolyázó Egyesület január 11-én házi versenyt rendez, melyen az országos fővárosi műkorcsolyázók is indulnak.

BLASZ válogatott Le Havreban a helyi válogatott ellen 3:3 (1:1) arányú döntetlent ért el.

AZ ORSZÁGOS ökölvívóbajnokságokat Bukarestben január 25-e és 30-a között tartják meg. Az egyes súlycsoportokban 8—8 versenyző fog küzdeni a bajnoki címért.

A MAGYAR ökölvívóválogatott — egy győzelem és egy döntetlen után — lengyelországi portyája során Lodz válogatottját 11:5 arányban legyőzte.

KÉT NAGYVARADI sportemlék 20 éves jubileumát ünnepli. Deutch Tibor és Lomanos József 1920-ban kezdtek el a Törökben ökölvívó pályafutásukat s eredményes munkát fejtettek ki.

NAGYVARAD asztalitenisz bajnokságát január 10-én tartják meg.

A DERMATA jégkorongcsapata Marosvásárhelyre utazott, amíg a Vízkereszt napján a RATA együttesével játszik barátságos mérkőzést.

A KOLOZSVÁRI Olimpiai és Előre ifjúsági sportegyesület lettek rövidesen egy klub. A klub ifjúsági sportegyesület január 11-én, pénteken délután 6 óráig tartja meg alakuló közgyűlését. Népi Sportszervezet Petőfi-utca szám alatti helyiségében.

LAPUNK LEGKÖZELEBBI

SZÁMA A közbeeső munkaszünet miatt január 8-án, csütörtökön reggel jelenik meg.

CUKROT ÉS VAJAT foglaltak le a gazdasági ellenőrzés során Erdős Eszter marosvásárhelyi kereskedőnél, mert az árcikkért nem függesztette ki, a hivatalos árnak drágábban árult és 25 kiló kockacukor, valamint 3 és fél kiló vaj eredetét nem tudta igazolni. Az árut elkobozták az üzlet tulajdonos ellen megindították az eljárást.

HALÁLLAL VÉGZŐDÖTT az a tiltott műtét, amelyet Tereza Károlyné Madarász közönségi asszony hajtott végre Szabó Lajosné 38 éves magyaszabó asszonyon. A gyilkosságot elkövető asszonyt az ügyvédség letartóztatta.

HOL SZÓRAKOZZUNK SZOMBATON ESTE! A Művészek, Irók, Újságírók Vegyes Szakszervezetének képzőművészeti csoportja január 10-én este 8 órai kezdettel művészbált rendez az Egyetemi Diákház kistermében. A műsoros bálon közreműködnek a román és a magyar állami színház és operák legjobb művészei, valamint a Népszínház filharmonikus zenekara. A képzőművészek szakszervezetének meghívja a művészet összes barátait, szakszervezeti tagokat és a műpártoló polgárságot.

A KOLOZSVÁRI ZSIDÓ NÖGYLET és a kolozsvári Zsidó Árvagondozó január 10-én, szombaton este 8 órakor a Newyork-teremben összes helyiségeiben nagyszabású időnyílt rendez a szegények és árvák segélyalapja javára. Meleg ételkről, izletes buffékról, kitűnő tánccenéről és kellemes meglepetésekről gondoskodik az önkéntes rendezés.

Az Állami Magyar Színház és Opera közleményei

A színház szezonnyitó zenés darabját, Lehár Ferenc gyönyörű muzsikájú daljátékát, „A vig özeget” az új műsorára három este a színház.

Keddén, szerdán és csütörtökön van műsoron „A vig özeget”, amely a felújítás parádés szerepeltetésben, gazdag kiállításal, látványos táncszámokkal és művészi énekbeállításokkal színesítve, Csóka József kiváló rendezésében és Orsolya Richárd harnagy zenéi előállításában kerül ismét a közönség elé. Egyed Joli játssza „A vig özeget” főszerepét, Valencienne szerepét ezúttal Kovács Katalin alakítja, aki az évadnyitó előadás alkalmával betegsége miatt nem tudta eljátszani ezt a redőzött szerepet. Hegyi Lili, Kőműves Ilona, Ditrői Béla, Szentes Ferenc, Csóka József, Szendrői Mihály és Róthelyi Odón játsszák több-féle szerepeket a daljátékban, amelyben az ének és zenekar is méltó feladatához jut.

Keddén Vízkereszt napján délután az utóbbi idő legvulgárisabb vígjátékát, a „Janika”-t ismétli meg a színház. Kovács Katalin a főszerepben.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ

ES OPERA MŰSORA:

Keddén délután 4 órakor: Janika. Este fél 8 órakor: A vig özeget. (Nagyszabású szerepeltetés Kovács Katalin). Szerdán este fél 8 órakor: A vig özeget. Csütörtökön este fél 8 órakor: A vig özeget.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Egyetlen órára.

CORSO: Szórály Éva. Legjobb magyar film. Főszereplők: Karády Katalin, Jávör Pál. Előadások kezdete: 1. 5. 7. 8. 9 órakor. Ünneppapokon délelőtt 11 órakor matiné.

FÓRUM: A papos. RIO: A átkozott szerelem. Erotikus francia film. Főszereplők: Tino Rossi.

ROYAL: Egy asszony visszatér. Főszereplők: Tassányi és Jávör.

SELECT: Szeretlek. Főszereplők: hívatás elfogadták és legjobb csapat. Tino Rossi.

URANIA: Az átkozott cowboy.

Az átszervezett román néphadseregnek az igazság, szabadság és a demokratikus béke védelmezőjének kell lennie!

— mondotta ujévi napiparancsában Bodnaras Emil nemzetvédelmi miniszter

BUKAREST. — Bodnaras Emil nemzetvédelmi miniszter az újévi alkalmából az alábbi napiparancsot intézte a román néphadsereghez:

Katonák! Altisztek! Tisztek! Az elmúlt év a munka és a harc szünetje volt demokratikus rendszerünk megerősítésére és az ország helyreállítására, annak érdekében, hogy a belső és külföldi reakció igyekezett akadályokat gördíteni utunkba.

A román nép — élén a munkásszállyal — új államalakulat építéséhez kezdett hozzá, a Népköztársaság megvalósításához, amelyben az egész hatalom a nép kezében van. A Népköztársaság országunkat erős állammá alakítja át, előreviszi és növeli nemzeti tekintélyét a többi demokratikus államok és népek előtt, megerősítve egyben cselekvő erőhelyzetét és tekintélyt adva részére az imperialistaellenes és demokratikus táborban.

Katonák! Az év lezárásával a hadsereg fejlődésének szakasza is lezárul.

Ezt a szakaszt a hadsereg átszervezése és békeállományra való állítása jellemezte. A hadsereg átszervezése nem volt könnyű feladat a súlyos gazdasági viszonyok miatt, amelyek természetesen kihatással voltak a hadseregére is.

Az új évvel a hadsereg részére új korszak kezdődik. Már korábban és ma is a demokratikus erők — élükön a Román Kommunista Párttal — arra törekedtek, hogy a hadsereg részére jobb helyzetet teremtsenek. A hadsereg szemben tanúsított ellenes politikát következtekben, amelyet a kormányból már eltávolított Tatarescu-féle liberális reakciók folytattak — a hadsereg anyagi vonatkozásban sokat nélkülözött.

Az új és megfelelő feltételek mellett a hadsereg olyan helyzetbe jut, amely megfelel a Népköztársaság védelmére hivatott fegyveres erőnek.

Az új helyzetben a hadseregben megjavulnak a katonák, az altisztek és a tisztek anyagi viszonyai.

Jobb lesz az élelmiszer, emelkedni fog életszínvonaluk, jobb lesz a felszerelésük, megjavulnak egészségügyi viszonyai, emelkedni fog nevelési és kulturális színvonaluk és végül, a hadsereg tagjai korlátlan lehetőséghez jutnak, hogy mindenki elnyerje azt a rendfokozatot, amelyet munkájával, hűségével és képzettségével megérdemel.

Katonák!

Megteremtve ezeket a feltételeket, a hadsereg minden tagja részéről fokozott erőfeszítést kérek, hogy a legrövidebb időn belül néphadseregünket a többi baráti államok hadseregeinek színvonalára emeljük. Ennek elérése mindenki részéről öntudatos, lelkiismeretes és szilárd fegyelmet, alapos katonai és politikai kiképzést igényel, a parancsnokok komoly szakkiképzését és magas politikai tudásán alapuló tekintélyt, szorgalmat, felelősségérzetet és csorbítatlan becsületességet, az egész tevékenységben a munka igazságos tervszerűségét, minden téren

a hatályos ellenőrzést és a hadsereg minden tagja részéről a népi demokrácia eszméjébe való elmélyülést követel.

A román hadseregnek népünk egyik legjobban megszervezett és legfegyverzetettebb testületének kell lennie. Az igazság, szabadság, a demokratikus béke és a nemzeti felségjog védelmezőjének, készen bármikor az imperialisták kísérlete visszaverésére, amellyel járom alá akarják hajtani a világot és a Román Népköztársaság rendíthetetlen védelmezőjének kell lennie.

Küzdünk a Román Népköztársaság megerősödéséért, amely záloga és biztosítéka nemzeti szabadságunknak és felségjogunknak és amely erős és boldog hazát biztosít mindazok részére, akik a városokban és falvakban fizikai vagy szellemi munkát végeznek.

Bizva munkakészségetekben és hűségetekben, kívánok mindany nyilatoknak boldog új évet!

Éljen a Román Népköztársaság! Éljen a Román Néphadsereg!

Izgalom

és remegés uralkodott ma Athénben. Hiába érkeznek az újabb és újabb fegyverszállítványok, hiába küldik százával és ezrével börtönbe a demokratákat, az állig felfegyverzett, több mint 150.000 főt számláló monarcho-fasiszta görög hadsereget egyre-másra érik a vereségek. Márkosz tábornok egyre duzzadó néphadserege mind gyorsabb ütemben tör előre a napról-napra félelmetesebb fenyegetést jelent az Athénben székelő fasisztáknak.

A szabadságharcosok által felszabadított területen új kormány alakult és joggal mondhatjuk, ma ez az egyetlen igazi görög kormány. Mert az a képviselőtestület, ami Athénben bitortolja a hatalmat, lényegében nem más, mint a Wall Street pénzszeszákjainak és londoni lakóházainak nyomorúságos kreaturája, amelynek a görög érdekekhez semmiféle köze sincsen.

De annál erőteljesebben és hatalmasabban védelmezik a nyugati háborús uszítók és athéni szolgák által nyomorúságba hajszolt szerencsétlen görög nép érdekeit a szabadságharcosok és nemrég alakult szabad kormányuk.

A görög munkások, dolgozó földművesek és becsületes értelmiségiek, ma a görög hegyekben véreznék népük szabadságáért és egyre szorosabban fonják a gyűrűt az athéni zsarnokság köré. Hiába az amerikai segítség, hiába az dollár és hiába a fegyverek, az egész görög néppel állanak szemben s egy olyan magasba lendülő népmozgalommal, ami csak a népi erők győzelmével érhet véget.

Mint a most alakult szabad görög kormány kiáltványa megállapította:

„A fegyveres harc elérte csúcspontját. A görög demokratikus hadsereg nemcsak visszautasította a monarcho-fasiszták sorozatos támadásait, hanem magához ragadta a kezdeményezést is, egyre bővít a felszabadított területeket s lerakta alapjait a szabad Görögország demokratikus népi rendszerének.”

A görög nép legjobb önfeláldozó hősiessége teszi lehetővé ennek az új Görögországnak megteremtését, az új Görögországot, mely a béke és biztonság arcvonalának egyik kemény bástyájává épülhet ki s bizonyítja, hogy az imperialisták minden mesterkedése és erőfeszítése győzelmének bizonyít a néppel szemben.

201 munkást lépezték ki pilótának

BUKAREST. — A közlekedésiügyi minisztérium polgári repülésügyi vezérigazgatósága az Országos Szakszervezeti Tanúccsal közösen számos szakszervezeti és sportjellegű repülőképző központot létesített, amelyekben a dolgozók nyernek kiképzést.

Ilyen pilótaképző központ működik Bukarestben, Prahovában, Campinában, Brassóban, Kolozsváron — Dezmér község közelében —, a Zsilvölgyében Petrosény mellett, Aradon, a hunyadmegyei Kalán község mellett, Krajovában és Marosvásárhelyen.

Ezekben a kiképző központokban eddig 34 munkás nyerte el a másodfokú pilótaigazolványt, 167 dolgozó pedig a B és C jelű repülőgépvezetői jogosítványt.

Szerkesztői üzenetek

Mihály Sándor MNSZ elnöke, Dicsőrejtőmírton. Legutóbb beküldött cikkével kapcsolatban kérjük szívesen beküldeni az említett szerzőnek nevét. Kérjük a jövőben mindenkor feltüntetni a cikkben szereplő szerzők pontos nevét, mert csak ebben az esetben tudunk lapunkon foglalkozni az anyaggal. Kérjük közölni azt is, hogy a pipai szerzőjéről által megnevezett földműves író hogy nézett. Kérjük postatárdával várni a legközelebbi anyagok beküldéséig.

Egy amerikában élő magyar beszél sorsáról és az amerikai életről

KOLOZSVAR. — Ott ült a kávéház kirakatablakában amerikai egyenruhában és — magyar újságot olvasott.

— Tud magyarul? — kérdeztük.

— Hogyne tudnék — felelte mosolyogva. — Magyar vagyok.

Néhány perc múlva már mint régi ismerősök beszélgettünk. Az amerikás mint gyermek került ki az Újvilágba. Rokoni vitték ki magukhoz. Egy gazdasági válság elsöpörte a rokonok kis vagyonát és a maga erejére utaltan maradt az idegenek között.

Ma negyven éves. Napbarnított arcából kicsillanó kék szemek derűsen mosolyognak, miközben életéről mesél. Sok mindenben ment keresztül.

— Mikor magamra maradtam — mondja — nem kezdtem a szokásos amerikai karriert cipőpuccolással. Vasutépítésnél dolgoztam. Kevés volt a bér és nehéz a munka. Bérémeletést követeltünk. Elbocsátottak és más munkásokat hoztak. Tüntető menetben vonultunk fel. Gumitotos rendőrök ugrasztották szét minket.

— Pechem volt — simítja végig homlokát, ahol egy keskeny forradás húzódik végig, — az egyik rendőr gumibotja acélóróttal volt bélelve és végighasította a fejemet. Vértől fejjel vitték kórházba. Utána kistűtötték, hogy nincs meg az állampolgárságom. Ki akartak toloncolni. A rendőrhíró azt mondta: nincs szükség Amerikának munkásaitörökre. Őrülünk, hogy megszabadulhatunk magától.

— Mégis amerikai állampolgár maradt — mondjuk kérdőn — hiszen másként nem lenne most az amerikai hadsereg katonája.

IGY LEHET VALAKI AMERIKAI ÁLLAMPOLGÁR

— De milyen áron? — felel a kérdésre kérdéssel.

— A fogdában — folytatja rövid szünet után — felkeresett minket a molokai lepratelep torborzóirodájának ügyőke. Álljunk be az őrszemélyzet tagjai közé — ajánlotta fel mint az egyedüli lehetőség, hogy Amerikában maradhassunk. Mit volt mit tenni? Aláírtuk a kötelezvényt. Négy évi őrszolgálatra köteleztük magunkat. Valamennyien idegenek voltunk. Amerikai nem hajlandó magát kitenni a leghorzalmasabb kór fertőzésének.

Először, majd így folytatja: — Az élőhalottak között töltött évek emlékei még most is kísértőnek. Tudja, hogy mit jelent az, négy évet tölteni Molokai-n? Kis sziget, Hawaii közelében. Hovólul

az örök boldogság hazájaként, a szerelem világaként szerepel a világ előtt. Ahol szép leányok táncolnak és virágkoszorúkkal fogadják az idegent... és közvetlen mellette a pokol, az élőhalottak: Molokai.

— Drótkerítések mögött a leprások telepe. Ide internálják a betegeket. Az orvosi kezelés csak a fájdalmak enyhítésére szorítkozik. Aki ide kerül, az nem látja többé a világot. A tábor létszáma átlagosan négy-ötezer körül mozgott. Mi a villamosárammal teltített drótkerítésen kívül teljesítették az

őrséget. A fertőzést a légy csipésével, szunyog, moszkító viszi át. És ebből van elég. Ki bírja ki négy éven keresztül az örökös elővigyázatot? Az első csipés után a rettegés, hogy most oltott be egy parányi féreg a kórral... De az ember mindent megszokott.

— Szerencsése volt akkor, hogy fertőzés nélkül uszta meg a négy évet — vetjük közbe.

— Igen — mondja — szerencsem volt, másképp nem ülnék itt. A nyolcvan főnyi őrségből huszonketten voltunk magyarok. Őten térítettünk vissza az életbe. A

többiek bekerültek a drót mögé. — Megkapta az állampolgárságot?

— Meg — feleli, — de ha tudtam volna, hogy mi lesz az ára, nem vállalkoztam volna rá. Clevelandban dolgoztam tovább az egyik gépgyárban. Egészen a hábaru kitéréséig. Azután az olasz fronton harcoltam. A háború befejezése után a misszió mellé osztottak be.

— Beszéljen valamit Amerikáról — kérjük. Hogyan élnek, hogyan látják az amerikai tömegek a jövőt, milyen a hangulat?

Igy fest az amerikai szabadság

Felelet helyett gondolkodik. Néhány pillanatig az utcát nézi, majd hirtelen hozzánk fordul.

— Ha megígéri, hogy nevemet nem írja ki, akkor őszintén felelek. Nem szeretném, ha kellemetlenségeim lennének.

Megnyugtatójuk, hogy eleget teszünk kérésének.

— Hogyan lehetséges az, hogy nem nyilatkozhat nyugodtan? Hát ez az annyit hangoztatott amerikai szabadság?

— Ez a szabadság nem vonatkozik mindenkire egyformán — feleli. — Mióta Truman elnök vezeti az Egyesült Államok ügyeit, a tömegek szabadságjogairól nem is lehet beszélni. A szakszervezetek elleni intézkedések, a politikai szabadság megszüntetése és a mesterséges gyűlöletkeltés olyan légtörést teremtett, hogy az emberek félnek.

— A gazdasági válság egyre határozottabb formákban jelentkezik. Munkanélküli tömegeink nőnek és ugyanakkor az árak emelkednek. A tömegek hangulata elkeveredett. Egyre többen tekintenek H. Wallace felé. Az átlag amerikai ma már oda érkezik, hogy H. Wallace-től várja a szabadságjogok visszaállítását és emberi életének biztosítását.

A nép nem akar háborút

— A katonai erők fejlesztése a széles amerikai tömegek előtt elsenvenes. Az amerikai nép nem akar háborút. Békét, emberi életet, demokratikus szabadságot és együttműködést a Szovjetunióval. Ma Amerika két részre szakadt.

Az egyik a milliárdosok kis klikkje, Wall-Street urai, akik kezükben tartják az amerikai tőkét, a gyárakat és alkák hajlandók innének imperialista álmakért, az uralmuk megtartása érdekében Amerikát véres kalandra sodorni. Velük szemben ott sorakoznak fel, s egyre egységesebben a tömegek, amelyek nem hajlandók eltérni a Wall-Streettől. A katonák nagy része is így gondolkozik. Mi sora

vagyunk hajlandók fegyverünket a szövetségünk ellen fordítani. Ilyen akció erőszakolása a széles tömegek ellenállásába ütőköze és ezért nem mernek Truman barátaí határozott akciókba kezdeni.

— Hígyje el, hogy az amerikai tömegek nem Francot és Csaldarist tekintik szövetségeseiknek, hanem a Szovjetuniót és ha arra kerül a sor, tömegeink ezt feltétel is be fogják bizonyítani. Leghamarabb az új elnökválasztás alkalmával, amikor az atomdiplomácia végleges véreséget fog szenvedni.

Karkötőórájára tekint és bocsánatkérő mosollyal fordul felénk. Hívja szolgálatát. Meunie kell. Már

rég messzejár, amikor mi még mindig ott ülünk a kávéházi asztalnál. Fülünkbe cseng még az amerikai nép egyik fiának határozott szava: mi nem akarunk háborút, nem vagyunk hajlandók egy újabb véres kalandra, mi szabadságjogainkat akarjuk visszavinni és emberi életet dolgozó tömegeinknek.

Ezen az uton Amerika és Európa haladó szellemű népei együtt fognak haladni és ez az ut biztosítja az emberiség hatalmas fejlődését, a mindenké számára való félelem nélküli életet, a munka jogát és a boldog, szociális világot.

TOTH KÁLMÁN

A városi mérnöki hivatal felhívása Kolozsvár lakosságához a népszámlálással kapcsolatban

Kolozsvár polgármesteri hivatalának műszaki osztálya, a városi mérnöki hivatal 31.891—1947 szám alatt kiadott hirdetésműnyével tekintettel a folyó évi január 25-én megkezdődő népszámlálási összeírásra és népszámlálásra, cirendeli az összes háztulajdonosoknak, ingatlanok gondnokainak (bérbevitelen telkek és telepekre kötelező módon is), hogy e hirdetmény megjelenésétől számított 48 óra belül az ingatlanokra (házakra) látható módon szereljék fel

számotablát, amely készíthető vaslemezből, vagy deszkalapból, vagy pedig közvetlenül a ház oldalára, kamujára vagy kerítésére lemoshatóan festékkel festhető fel.

A városi mérnöki hivatal felhívja azokat a kolozsvári lakosokat, akik beadták ugyan a régi házzsámblájukat, kifizették az új házzsámblájukért a 400 lejt, de az illetékes kerületi közigazgatási kirendeltségtől eddig nem vették át az új házzsámblát, hogy azt azonnal vegyék át és szereljék fel ingatlanukra.

A fenti határidő lejártá után a rendelet végrehajtását a polgármesteri hivatal közege ellenőrizni fogják. Azokat a háztulajdonosokat, akiknek ingatlanán nem lesz házzsámblája, a helyszínen 200 lejt pénzbírsággal sújtják és ezenkívül megindítják ellenük az eljárást, mint olyanok ellen, mint akik hátráltatják a népszámlálási munkálatokat.

Veress Pál alpolgármester s. k., Lakatos István Imre főmérnök s. k.

Az egész ország lelkesen ünnepelte a Népköztársaságot

Január 15-ös adóvallomások benyújtásának legutolsó határideje

BUKAREST. — Bár még csak négy nap telt el a monarchia megszűntetéséről és a Román Népköztársaság kikiáltása óta, a népi szabadságjogok teljesítésének megvalósulása és a haladó népi demokrácia útjából az egyik legjelentősebb akadály: a monarchia megszűntetése feletti lelkesedés és öröm még mindig elemi erővel tör fel az ország lakosságának lelkéből.

Bukarestben és az ország többi nagyobb városaiban is a pénteki és szombati napon sorozatos népgyűléseken ünnepelte a lakosság a Népköztársaság kikiáltását. A Köztársaság Elnöksége és a miniszterelnök-eg, naponta ezre el kapja az üdvözlő táviratokat a különböző politikai, társadalmi, kulturális, gazdasági szervezetektől és intézményektől a szakmai érdeklődéseiketől és a sajtóiról. Örömeiknek adnak kifejezést, lelkes csatlakozásukat jelentve be a Népköztársaság kikiáltására és megszilárdítására irányuló kormányzati munkához, egyben pedig hűséget és fogadalmat tette az új államforma mellett.

SZÖVETKEZETET LÉTESÍTENEK A GYÓGYSZEREK FORGALOMBAHOZATÁRA

A Romániai Gyógyászati Kollégium jelenleg azokat a módokat tanulmányozza, amelyek mellett fegyverszállítási szövetkezetek volna a létesíthetők a gyógyszerforgalombahozatalára, illetve a lakosságnak gyógyszerekkel való ellátására.

A Kollégium legutóbbi ülésén, amelyen a fővárosi gyógyszer-

szek vettek részt, az intézőbizottság azt a tervet vitatta meg, amely szerint a már meglévő és működő fegyverszállítási szövetkezetek székhelyein gyógyszereloszói központot létesítenének és a szövetkezetek jelölnek ki — meghatározott körzetekben — a gyógyszerforgalombahozatalára.

A HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTAK IS KAPHATNAK PONTKÖNYVET

BUKAREST. — Az Országos Szakszervezeti Tanács előterjesztése az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium engedélyezte, hogy a háztartási alkalmazottak is pontkönyvet kaphassanak. A miniszteri rendelet értelmében csak azok a háztartási alkalmazottak kaphatnak szakszervezeti utján C-jeleű pontkönyvet, kik igazolják, hogy munkaadójuk kollektív szerződéses alkalmazott, vagy ezeknek nyugdíjas flettársa, akinek kis-korú gyermekei vannak, vagy akiknek munkaadójuk százszázalékos hadirokkan.

A szabadfoglalkozású munkaadóknál szolgáló háztartási alkalmazottak nem kaphatnak pontkönyvet.

JANUÁR 15-IG ADHATÓ BE AZ ADOVALLOMÁS

A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében

Bunaciu Avram a miniszterelnökség új államtitkára

Bunaciu Avramot, a belügyminisztérium vezértitkárát miniszterelnökségi államtitkárrá nevezték ki, a nemzetvédelmi miniszterré kinevezett Bodnarus Emil helyébe, aki eddig ezt a tisztséget töltötte be.

ben azok az adózók, akik egyáltalában nem, vagy csak részben vallották be a mezőgazdasági vagy házigazdálkodásból származó jövedelmüket, kereskedelmi, ipari, professzionális, globális adójukat vagy a háborús időkből származó hadinyereményüket, a folyó évi január 15-ig az adóelőtérletről szóló törvény büntető rendelkezései alóli mentességet élvezve — nyújthatják be a teljes vagy részleges jövedelmükről szóló adóvallomásukat.

A fizetések utáni és az alkalmazottak járandóságából a vállalkozók részéről levont úgynevezett kereseti adó január 10-ig feltétlenül kifizetendő.

SADOVEANU TOVÁBBRA IS A KÉPVISELŐHÁZ ELNÖKE MARAD

Politikai körökben elterjedt annak a híre, hogy Sadoveanu Mihail, a képviselőház elnöke a Román Népköztársaság Ideiglenes Elnökségébe történt kinevezése következtében lemond a képviselőházi elnökségről.

Illetékes helyen ezt a hírt a leghatározottabban megcáfolják. Sadoveanu Mihail továbbra is a képviselőház elnöke marad, a parlament január 20-i ülésén azonban új alelnököt választanak az Ideiglenes Köztársasági Elnökségbe az alelnököt Niculi Ion helyett.

Bunaciu Avram államtitkár már letette a hivatali esküt és átvette a miniszterelnökség hivatalt vezető feladatát. Itt említjük meg, hogy Bodnarus Emil, az új nemzetvédelmi miniszter február 1-ig senkit nem fogad kihallgatáson.

Az egész arcvonalra kiterjedtek a görög szabadságharcosok támadásai

A görög szabadságharcosok támadásai az egész arcvonalra kiterjedtek.

Ezzel kapcsolatban amerikai körökben arra várnak, hogy az Egyesült Államok külügyminiszteruma rövidesen bejelentést tesz a görög kormányhadiseregnek nyújtandó segítségről. Az Egyesült Államok eddig 140 millió dollárt költött a görög monarchofasista hadsereg felszerelésére, az új terv szerint valószínűleg 200 millió dollárt fordítanak erre a célra. Hir szerint fasista „nemzeti gárdahadsereget” készülnék felszerelni. Egyes hírek arról szólnak, hogy az Egyesült Államok esetleg katonai erővel is támogatni akarja az athéni kormányt.

Az athéni kormány fokozottabb támogatása egyébként *aggályokat kel* amerikai körökben is. A „P” című lap felteszi a kérdést: *mi legyen az amerikai külpolitika Görögországgal kapcsolatban?*

„A válasz attól függ — írja a lap — hogy bizist akarunk-e Görögországban a Szovjetunió ellen, ami tarthatatlan, vagy pedig demokráciát akarunk? Az utóbbi esetben a demokráciával kellene szövetkeznünk.”

A BÉKE PÁRTJA ERŐSEBB

Az Olasz Kommunista Párt milánói országos értekezletén Togliatti bevesen támadta az olasz kormányt, amely külföldi érdekeket szolgál és módot adott az amerikai beavatkozás érvényesítésére. De Gasperi miniszterelnök külföldi nyomásra alakította meg mostani kormányát. Togliatti fontos jelenségnek minősítette a szakszervezeti mozgalom erősödését. Utalt arra, hogy *bérelmű* szervezett munkás van Olaszországban. A szakszervezeti egység minden reakciós kísérletnek ellenül és a demokrácia szilárd védelmét jelenti. A továbbiakban azzal vádolta az

Egyesült Államokat, hogy külpolitikájuk célja — tömbalkutás Európában — a szocialista nemzetek ellszűlyezésére.

— A háborús tábor vezetői csak a béke és a háború pártjának erőviszonya adhat választ. A béke pártja erősebb — állapította meg Togliatti.

Nem az olasz szocialista vezető foglalkozott a francia szocialista párt legutóbbi értekezletének megtartásával és személyné hányta a francia szocialistákra, hogy a párt politikájában a jobboldal uralomra jutását segítették elő. *Olaszországban nem fenyeget a reakció előnyomulása: a veszélye*, Belpolitikától függetlenül az olasz és francia együttműködés fontosságát hangsúlyozta.

IMPERIALISTA BÉKEKÁRNÁK A NYUGATI HATALMAK

A moszkvai „Pravda” részletesen ismertette az amerikai és angol propagandának a múlt hetekben kifejtett azt a tevékenységet, hogy a londoni értekezlet lefolyását alközlösítették és elferdítették az ott történeteket.

Ez a propaganda — a „Pravda” megállapítása szerint — Marshall és Bevin beszámolója alapján tájékoztatja a helyzetéről az amerikai és brit közvéleményt. Ezek el akarták hátrítani a felelősséget azokról, akik a londoni értekezlet kudarcát miatt tulajdonképpen bűnösök. Marshall és Bevin úgy igyekezett beállítani a dolgokat, hogy Londonban három tárgyalás fél állt szemben egy harmadikkal, a Szovjetunióval. Valóságban egészen másképpen történt a dolog. Az amerikai külügyesség Londonban az amerikai nagykövete érdekeinek megfelelő imperialista békéért szállt síkra és elgondoltsait a többiek támogatják. Ezzel szemben a szovjet küldöttség a szilárd demokratikus békéért harcolva, a nagy és kis népek érdekeit védte.

ADAS VÉTEL

ARAGAZTARTALYT Keresek megvételre. Malom-utca 32, I. emelet. 7533
KOMBINÁLT szoba eladó. Kossuth Lajos-utca 32, I. emelet. 7557
MAGAS termetű oposummal bélelt férfi városi bunda kitűnő állapotban eladó. Érdeklődni Weisz Ernest szűcsnél, Dózsa György-utca 13. 7550
Kitűnő karban. Értekezni Bodornénál, Iasilor (Szamos)-utca 4. Elélmiszertitkár. Gr.
ZONGORA eladó, kiváló gyártmány, ÉLELMISZERÜZLET eladó kitűnő forgalmu helyen, betegség miatt jutányosan. Értekezni Iasilor (Szamos)-utca 4. Bodorné, Tessitori Adriennél. Gr.
KÜLFÖLDI síléc 36-os bakancsossal eladó. Megtekinthető Calea Ferdinand 66, Gyvédi irodában. 7585

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Álláskeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jelígis hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levélezés szavankint 6 lej. Szóvghirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keresés hirdetések négyzetcentiméterenkint 5—6—7 lej. Nyiltér szavankint 12 lej.

ELADÓ egy új Excenterprés 12 tonnas, hideg fémfűrészgép és egy oszlopos fűrészgép, külön hajtóerőkkel. Megtekinthető Hoffmann mérnöknel, Kajancó-utca 4 szám. 7602
RÁDIO Philips 5+2, legmodernebb, kitűnő állapotban sűrgősen eladó. Szentegyház-utca 50, földszint, 2. ajtó. 7593
PENZI Könyvet minden nyelven vesz UHU, Mária királyné-utca 32—34, 7603

FIRNISZT veszek. Deák Ferenc-utca 34 szám. 7605
OVIN 3+1 lámpás rádió eladó. Aurel Isac-utca 17. 7522
HÁLÓSZOBÁK és konyhák eladók. Petőfi-utca 50, emeleten balra. 7595
EGY sötét diófaló olcsón eladó. Süttő-utca 1 szám. Kérvizköz. 7599
PIANINÓ keresztthuros, angol mechanikájú és villanyzongoró eladó. Fordu-utca 6. 7586
MODERN hálószobabútorok keresek megvételre. Deák Ferenc-utca 34, II. emelet, 10. ajtó. 7594
SZÉP diófurniós modern hálószoba sodronnyal és matraccal olcsón és sűrgősen eladó. Rudolf-utca 14. 7581
QVEG és kiméropoharakat korszerű részére vesznék. Ajánlatot Horea-utca 2, irodában. 7587
ZONGORA bécsi gyártmányu, olcsón elad. Augustus 23-utca 24 szám. 7589
SÜRGŐSEN eladó kitűnő állapotban lévő kis turaauto olcsó áron. Mécok-utca 103 szám. 7590
KERESEK egy Zeiss Ikon, vagy Yale márkájú biztonsági zárat. Adria Biztosító, Memorandul-utca 10. 7604

ELADÓ komplett új konyhaberendezés, 3 íróasztal, íróasztalkrénny. Kálvint-utca 21. 7607
INGATLAN-LAKAS
ÜZLETHELYISÉG átadó elköltözés miatt. Mária királyné-utca 20. 7553
GYÜMÖLCS eladó. Mármaros-utca 7. Kerekdomb felé. 7530
SÜRGŐSEN eladó kis családi ház. Szántó-utca 12. 7580
KIADÓ a Vágóhid mellett szoba, konyha (külön udvar), csekély költségmegtérítéssel. (Raktárnak is alkalmas). Cim a kiadóban. 7600
ÜZLETHELYISÉGET keresek a belvárosban. Cim a kiadóban. 7583
LEHETŐLEG központban keresek különbejáratu butorozott szobát fürdőszobahaszinnal. „Kereskedő” jelígerő. 7584
ALLAST KAPHAT
KERESEK oly egyént, aki engem megantit szóni. Krauszé, Piața Baba Novac 6 szám. 7606
KERESEK egy fonalfelvetőt és csőrölt. Krauszé, Piața Baba Novac 6. 7606
KISZOLGALÓLÉÁNYT, aki házi tanáskartást is vállal, felveszek. Keresztes példikur szalon, Unió-utca 11. 7601

KERESKEM gyermekek mellé fiatal leányt perfect román tudással. Jelenszékni 2—3-ig. Cim a kiadóban. 7582
JÓL főző mindenféle leány gyermektelen házaspárhoz kerestetik azonnalra. „Silk” üzlet, Szabadság-tér 9. 7591

ALLAST KERES

IRODAI munkában jártas, megbízható, 6 horekedelmint végzett, gépirni jól tudó leány délelőttre állást keres. Cim a kiadóban. 7579

KÜLÖNFELEK

MENYASSZONYI és koszorúslány ruhák, fátolok koszorúk, szörmekepek kikölcsönzése. Dahlia művirágszalomban. Horea-utca 35. F.
KERESEK jó összeköttetéssel rendelkező házasságközvetítőt. „Sűrgősen” jelígerő a kiadóban. 7592
ELVESZETT vasárnap délelőtt a Magyar Színházban fekete bőrtárcsa fényképes igazolvánnyal, kisiparos szakszervezeti könyv Nagy Inre cipész névre kiállítva, Masiniilor-utca 44. Kérem a becsületes megtalálót, a fenti címre leadni sziveskedjék. A pénzt tartsa meg. 7588

Sűrgősen eladó
volt Ábrahám bádogos
Rudolf-ut 2. szám alatti
420 négyzetméter telk.
Érdeklődni: Moscou és Ferenczi cégnél Szabadság-tér (Rózsa drogéria mellett).

Desre

indul személyesen
január 6-án,
bedden délután.
2 személy részére még van hely.
Cim a kiadóban.

Parfümériákat,
Drogériákat,
Gyógyszertárakat
látogatok. Szakmába vágó
képviseleteket vállalok Erdély és Regátban.
„Világalmás
képviseletem van”

Eladó villa a Donáth-uton, ház Attila-negyedben. Keresünk megvételre házakat Veszünk írógépet. Eladó géplakatos műhely. Dési házat cserélnék kolozsvárra. — Társítások.
UHU
Kolozsvár, Mária királyné-utca 34. ll.e.

Belváros legjobb helyén
üzlethelyiség
berendezéssel átadó.
Felvilágosítás:
UHU
Kolozsvár, Mária királyné-utca 34

Az Ipar- és Kereskedelemügyi Minisztérium a
„VICTORIA” Szövetkezet
részére a következő árucikkeket utalta ki, melynek kiosztása folyamatban van:
47.000 m. amerika-vászon.
20.000 m. flanel.
15.000 m. barchend.
1000 pár különböző lábbeli.
„VICTORIA” Szövetkezet.

10.000.000
STABILIZÁLT LEU

IGEN! EZT A HATALMAS NYEREMÉNYT elérheti, ha játszik az Állami sorsjátékon!

60.000 sorsjegyből közül 40.000 nyer. A nyeremények teljes összege **218.000.000 LEU**

Vagyis 2 sorsjegy közül egyik nyer.

ÁLLAMI SORSJÁTEK